Doğan Kardeş

Sayı 118

KIŞ GÜNLERİ!.

Krş. 15

Doğan Kulübünün Dünya Gezisi

Hazırlayan : Hikmet Duruer

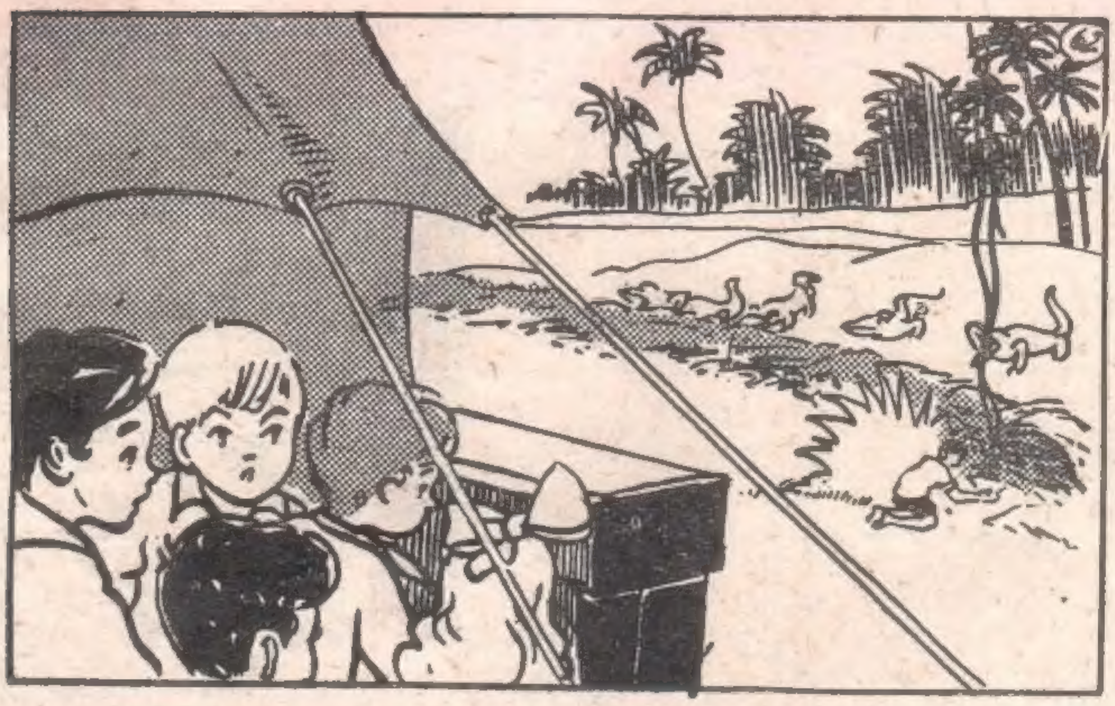

Çocuklar heyecan içinde çadırdan timsahların gelişini seyrediyorlardı. Tam timsahlar ot yığınlarının yanına gelince, Doğan otları tutuşturdu.

Timsahlar ateşin içinden geçemediler. Kimisi yandı, kimisi de acı acı bağrışarak gerisin geri kaçtı. Böylece bu tehlike de atlatılmış oldu.

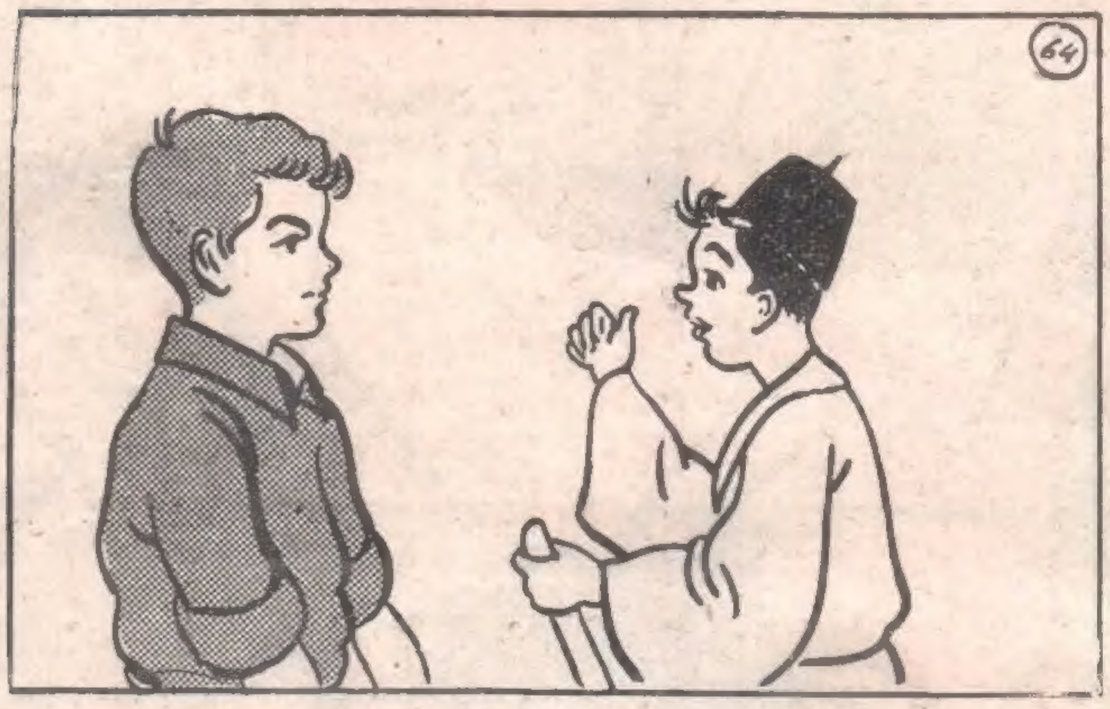

Ertesi günü Doğan, kılavuzları Ali Rıza Ali'yi çağırtarak ona kulüp arkadaşlarının ehramları görmek istediğini söyledi.

Hazırlıklar tamamlanınca çocuklar develere binerek çölün ortasındaki ehramları görmeğe gittiler.

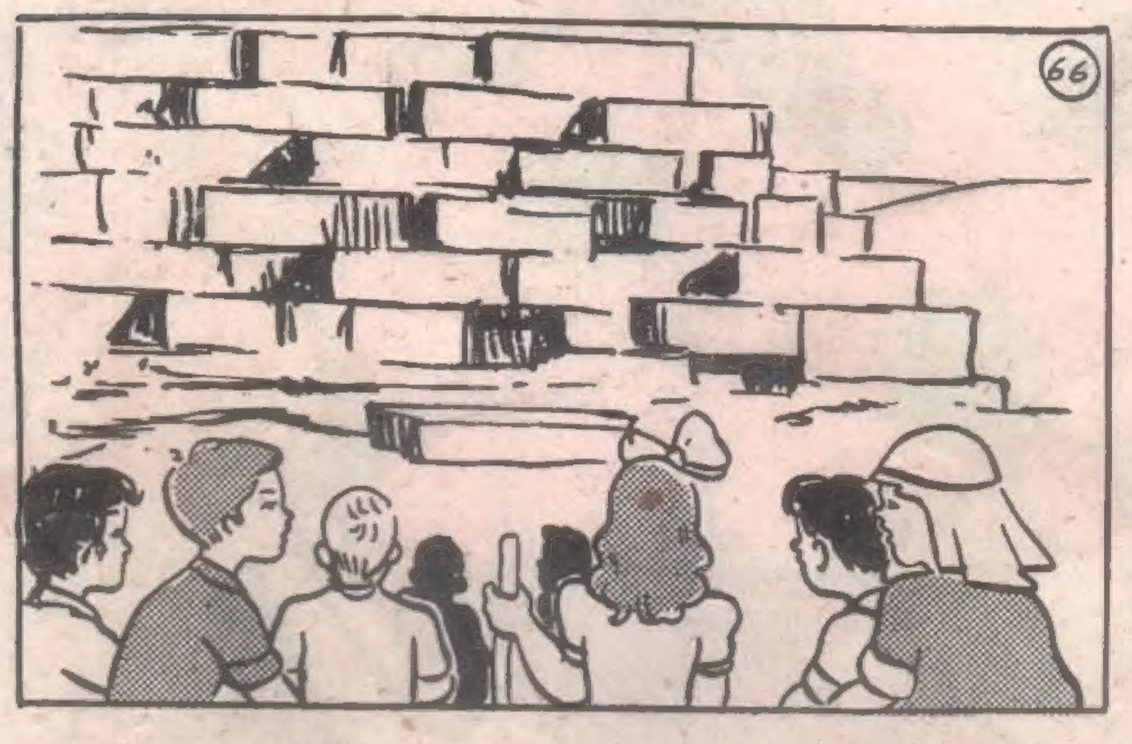

Ehramların kale gibi büyük taş duvarlarını görünce hepsi hayretler içinde kaldılar. Kılavuz «Asıl siz ehramın içini görünce şaşıracaksınız.» dedi.

Çocuklar, kılavuzlarını alıp ehramın içine girdiler. Burası çok karanlıktı. Düşmiyelim diye taş merdivenlerden ağır ağır yürüyorlardı.

— Devam edecek —

NE HEDİYE EDEYİM?

Bir arkadaş soruyor:

«Arkadaşlarıma Yılbaşında bir şeyler hediye etmek istiyorum. Hem ucuz, hem faydalı, hem de güzel bir şey olsun diyorum. Şaşırdım kaldım. Bana ne sağlık verirsiniz?»

Eğer, sevgili kardeşim, arkadaşına alacağın hediye için on lira kadar bir fedakârlık yapmak istiyorsan, bence en iyisi «Ciltli bir Doğan Kardeş koleksiyonu» almandır. Çünkü arkadaşın onu, bütün bir yıl elinden bırakmıyacak ve hep seni hatırlıyacaktır.

Eğer daha az bir para sarfetmek istiyorsan, Yılbaşı hediyesi olarak hazırladığımız selofan kâğıdına sarılmış, kırmızı bir kurdele ile bağlanmış beş kitaplık bir paketi yalnız üç yüz kuruşa İdareevimizden alabilirsiniz. Daha az bir para ile meselâ, yalnız elli kuruş vererek de güzel kitaplarımızdan bir tanesini arkadaşına verebilirsin. Bence, en güzel hediye kitaptır. Çikolata, şeker yenir gider. Oyuncaklar kırılır. Kitap kalıcı bir hediyedir. Okumuş her insanın evinde güzel kitaplarla dopdolu bir kitaplığı olmalıdır. Bir birimize güzel kitaplar hediye etmeye şimdiden alışalım.

KAPAĞIMIZ: KIŞ GÜNLERİ

Uzun kış gecelerinde her evde herkes iş görür. Kimi okur, kimi örer, kimi radyo dinler.

Tenbellik çok fena şey. Tenbel insanlar çabuk ihtiyarlıyorlar. Demir nasıl işleye işleye ışıldarsa, insan da çalışa çalışa gençleşiyor. Bu resmi yapan Selma Emiroğlu ablamız bana bunları söyledi. Düşündüm de, bu sözleri çok doğru buldum. Siz ne dersiniz?

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

★ ★

Doğan Kardeş

★ ★

Bütün kardeşlerin
Yeni yılını candan kutlar.
Hepinize sağlık ve neşe içinde geçen
başarılı bir yıl diler.

★ ★

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

YENİ YILA GİRERKEN..

Selâm sana ey 1949!

Safa geldin, hoş geldin!

Biz seninle iyi geçinmek isteriz. İnşallah sen de iyi huylu çıkarsın da, kavga etmeden, birbirimizi kırmadan arkadaşça geçinip gideriz.

Bak sana söyleyeyim, biz, hastalıktan hoşlanmayız. Hastalanmamak için elimizden geleni yaparız. Kendimize iyi bakarız ama, sen de sakın aksilik edip de bizi hasta edeyim deme.

Biz, bütünlemeye kalmak istemeyiz. Hele sınıfta kalırsak çok canımız sıkılır. Onun için, ey 1949, aklımızı çelip de bizi derslerimizden alakoyayım deme. Sonra seni hiç sevmeyiz.

Biz, arkadaşlarımızla iyi geçinmek isteriz. Kavgadan, gürültüden hoşlanmayız. Sakın bizim aramızı açayım deme. Sonra sana küseriz.

Ey Yeni Yıl, bütün sevdiklerimizi bize bağışla. Onları aramızdan ayırma. Bize iyilik, güzellik, tatlılık getir, ey 1949.

KÜÇÜK KARDEŞ CİLDİ

Yılbaşında küçük kardeşime ne hediye edeyim diye düşünmeyin: Yeni cildlettiğimiz 32 sayılık **«Küçük Kardeş»** cildi ona vereceğiniz en güzel, en faydalı bir Yılbaşı hediyesi olacaktır. Fiatı 5 liradır.

Mevcudu az olduğundan yalnız idareevimizde satılıyor.

★ ★

UYANIŞ

Sabahleyin kalkarım
Saatime bakarım
Okulum pek uzakta
Geç kalmaktan korkarım

★

Yüzümü yıkayınca
Kahvaltımı ederim
Çantamı kapar kapmaz
Okuluma giderim

Ayhan NAHABAŞ

GERÇEK BİR HİKÂYE

NİKOLO PAGANİNİ'NİN ÇOCUKLUĞU

Nikolo Paganini, dünyaca tanınmış büyük bir keman üstadıdır. 1784 yılında İtalyanın Cenova şehrinde doğmuş, 1840-da ölmüştür. Bir çok güzel eserler bestelemiştir.

Anlatan: Nihal Yalaza TALUY

Onsekizinci yüzyılın ortalarında İtalyanın Cenova şehrinde ticaretle uğraşan, bir müzisyen vardı.

Hem parayı, hem müziği çok seven bu adam, Nikolo adındaki oğlunu da meşhur bir müzisyen yapmağı aklına koymuştu.

Nikolo, daha ilk derslerde keman çalmağa karşı herkesi şaşırtan bir istidat sahibi olduğunu göstermişti. Altı ay, nefes almamasına bir çalışma sonunda Nikolo ilk sonatını yazmış, iki ay geçmeden de Cenova'nın en büyük kiliselerinden birinde keman solosunu çalmıştı.

O sıralarda İtalya'da dünyaca tanınmış keman üstadı Rolla bulunuyordu. Nikolo'nun babası ne yapıp yapıp, oğlunu ona dinletmeğe karar verdi. Pek zengin bir adam olmadığı için, bir gün, bir kaç ayda biriktirdiği parayla yola çıktılar.

Palermoya vardıkları gün, hemen, sanatkârın villâsına gittiler. Salonlar ziyaretçilerle doluydu: Rolla'nın dostları, ona göz kamaştırıcı hediyeler getiren zengin sanatseverler, büyük kimselerden aldıkları tavsiye mektuplarıyle ders almak için ricaya gelenler... Halbuki Nikolo ile babası burada hiç kimseyi tanımıyorlardı.

Birdenbire, iç salonlardan birinin kapısı açıldı. Eşikte görünen uşak:

— Büyük üstad yorgundur. Ziyaretçilerini haftaya kabul edecekler! diye haber verdi.

Paraları az olduğu için baba oğul Palermo'da bir hafta oturamıyacaklardı. Rolla'yı görmeden dönmekten başka çare yoktu...

Canı sıkılan Nikolo'nun babası, bir de çocuğunun yanında olmadığını görünce büsbütün kızdı, onu aramağa çıktı. Bir de ne görsün?.. Nikolo, bitişik küçük salonda, Rolla'nın yazdığı son konçertonun notasını bulmuş, onun kemanıyla bunu çalıyordu.

Babası onu çağırmağa vakit bulamadan, perde arasından demin salona gelen uşağın kafası uzandı, çekildi. İçerden Rolla'nın sinirli sesi duyuldu:

— Kimmiş bu?

— Bir çocuk efendim.

— Ne?.. Çocuk mu?!..

— Evet, 12 - 13 yaşlarında bir çocuk!

Kapının perdesi tekrar kıpırdandı; sırtında sabahlığıyla büyük keman üstadı Rolla göründü. Çocuğun gayet uzun, kıvrak parmaklarından gözlerini ayıramıyor, yıllarca keman çalan artistlerde bulunmayan bir ustalıkla yayını kullanan çocuğu büyülenmiş gibi dinliyordu. Hem, dinleyen yalnız o değildi. Henüz dağılmamış misafirlerin bir kısmı da kapıda toplanmışlardı.

Üstadı gören Nikolo, birdenbire, şaşırdı, utandı, kemanı yerine koydu. Hâlâ müziğin tesiri altında bulunan Rolla, gülerek:

— Kimsin sen? Ne yapıyorsun burada küçük? diye sordu.

Oğlunun arkasından hemen çıkıveren babası, Rolla'nın önünde yerlere kadar eğilerek:

— Öğrenciliğinize kabulü için yalvarmağa geldi, büyük üstad, dedi.

Rolla, dalgın bir tebessümle çocuğa baktı:

— Öğrencim olmak için, ha?.. diye tekrarladı. İyi ama, ona öğreteceğim bir şey kalmamış ki...

İşte, İtalya'nın o zaman için en büyük ve en mağrur keman üstadı, küçük Nikolo Paganini'yi böyle karşılamıştı.

YAZISIZ HİKÂYE

HAYVANLAR MUSİKİDEN HOŞLANIRLAR MI?

Akşam yemekten sonra Ayten gidip radyoyu açtı. Radyoda güzel bir musiki parçası çalınıyordu. Radyonun az ilersindeki mangalın altında uyuklamakta olan Tekir, musiki sesini duyar duymaz yerinden kalktı. Gözlerini radyoya dikerek, kuyruğunu sallamağa başladı. Müzik bitip te ajans haberleri okunmağa başlanınca radyonun yanından ayrılıp yine eski yerine, mangalın altına gitti

Kedinin bu hareketini oturduğu yerde hayretle seyreden Ayten, bir köşede gazetesini okumakta olan babasına sordu :

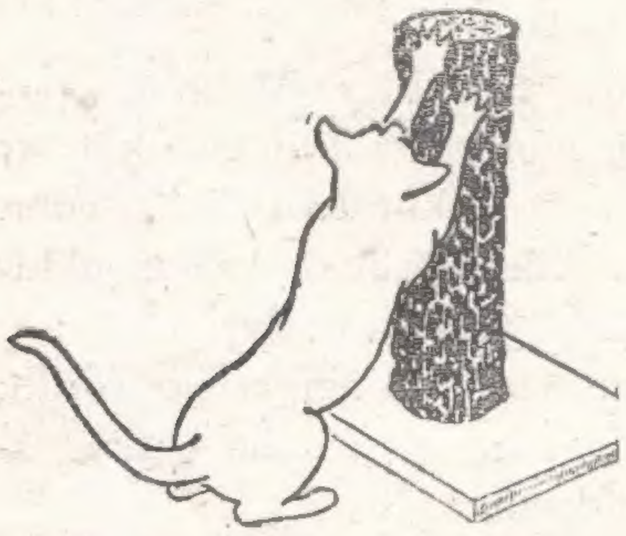

— Baba, hayvanlar da bizim gibi musikiyi severler mi? Ondan haz duyarlar mı?

Babası gülerek :

— Bu da şimdi nerden aklına geldi kızım, dedi.

Ayten biraz önce geçen olayı babasına anlattı.

Babası :

— Hayvanların musikiden hoşlanıp hoşlanmadıklarını senin gibi bundan bir kaç yıl önce bazı musiki sanatkârları da merak etmişler. Bunu anlamak için bir hayvanat bahçesinde gidip konser vermişler.

— Ey.. hayvanlar musikiden hoşlanıyorlar mıymış?

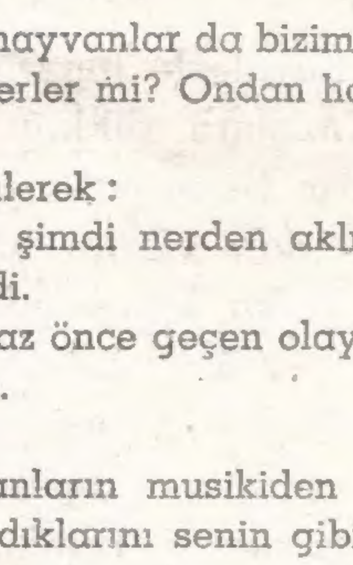

— Evet. Çoğu musikiden hoşlanıyormuş. Acıklı bir parça çalınınca, o koskoca filin birden gözleri yaşarmış, sessiz sessiz bir köşeye çekilip düşünmeğe başlamış. Bir çok hayvanlar konseri ses çıkarmadan dinlemiş, bazıları da hiç oralı olmamışlar.

Fakat biraz sonra canlı ve neşeli bir hava çalınmağa başlayınca vaziyet değişmiş, hayvanları bir sevinçtir almış.

Demindenberi uslu uslu oturan ayılar hemen kalkıp oynamağa, maymunlar türlü canbazlıklar yapmağa, başlamışlar. Atlar, eşekler, geyikler sevinçlerinden sıçramışlar. Kuşlar çalınan parça ile beraber ötüp durmuşlar. Hattâ bir çokları işittikleri notaları taklit bile etmişler.

İnekler musikinin devamınca her zamankinden daha çok süt vermişler, tavuklar çifter çifter yumurtlamışlar. Aslanlar daha iştahlı yemek yemişler.

Ayten merakla sordu :

— Peki baba, bu neşeli musiki parçasından hoşlanmıyan da olmuş mu?

— Tabiî olmuş kızım. Meselâ: Kazlarla ördekler neşeli musikiyi duyar duymaz hırçınlaşmışlar, arkadaşlarıyle kavgaya tutuşmuşlar. Kirpilerin dikenleri daha çok gerilmiş. Tavuskuşu öfkelenmiş. Köstebeğin uykusu gelmiş. Kaplumbağa kabuğuna çekilmiş. Bütün bunlara rağmen konserin sonunda hayvanlar bir yaygaradır koparmışlar. Hepsi musikinin devamını istemişler. Orkestra tekrar çalmağa başlayınca bütün hayvanlar ses çıkarmadan uslu uslu dinlemişler.

Bu sırada onların konuşmalarını dinleyen Ayten'in dayısı :

— Hayvanların musikiden hoşlandıklarını ben de çok işittim, diye söze karıştı. Bak onlardan bir kaçını sana anlatayım da dinle :

Bir gece piyanistin biri, yüzlerce dinleyici önünde konser veriyormuş. Bu sırada kulisin arkasından bir kaç fare çıkıp yavaş yavaş piyanonun yanına gelmiş. Kuyruklarını sallıyarak çalınan parçayı dinlemişler. Piyano bitince de bırakıp gitmişler.

Yine bir piyanistin evinin bir köşesinde büyük bir örümcek yaşıyormuş. Piyanist piyanoyu çalmağa başlar başlamaz bu örümcek ağından çıkıp piyanonun bir köşesine yerleşirmiş. Musiki bitince de kalkıp tekrar ağına dönermiş.

Şu anlatacağım hikâyeyi de geçenlerde bir gazetede okudum :

Bir gün bir koyun sürüsü bir köyden geçiyormuş. Bu sırada pencereleri açık olan bir evden bir keman sesi duyulmuş. Musiki sesini duyan koyunlar hemen o evin etrafını sarmışlar ve çalınan parçayı sessiz sessiz dinlemişler. Çoban yollarına devam etmek için her ne yaptıysa koyunları yerlerinden oynatamamış. Nihayet keman çalan adama rica ederek musikiyi durdurmuş. O zaman koyunlar tekrar yola koyulmuşlar.

Ayten gülerek :

— Koyunların musikiyi sevdiklerini ben de biliyorum. Çobanlar kırda koyunlara boş yere mi kaval çalarlar, dedi.

BENON

YARDIMCI SAYFAMIZ:

Dünyamızın yaşını nasıl öğreniriz?

Mahallede büyük bir apartıman yapılacaktı. İşçiler temelleri kazıyorlardı. Dört, beş metre kadar indikleri halde daha da kazmağa devam ediyorlardı. Metin okula gidip gelirken bu kazının kenarına kadar sokulup toprağa merakla bakıyordu.

Onu en fazla düşündüren şey, toprağın hep aynı renkte değil de açıklı koyulu olması ve tabaka tabaka birbiri üstüne konulmuş gibi görünmesiydi. Acaba bu niçin böyleydi?.. Nihayet Yıldız ablası imdadına yetişti. Onu meraktan kurtardı.

Bu renkli toprak tabakalarla dünyanın yaşı bulunuyormuş!.

Metin, geçen yıl babasından, bir ağacın yaşını bulmak için gövdesinden tekerlek bir parça kesilerek görülen yuvarlak çizgileri saymak lâzım geldiği, hayvanların yaşını anlamak için de dişlerine bakmak gerektiğini öğrenmişti. Ama toprağın yaşının nasıl bulunacağını bilmiyordu.

Metin bunu iyice öğrenmek için ertesi gün daha ilk derste öğretmenine sordu. Öğretmen okulun müzesinden kürreyi getirdi, Metin'in önüne koydu ve şöyle anlattı:

— Dünyamızın güneşten kopmuş eski bir ateş parçası olduğunu, yavaş yavaş soğuyup denizlerin ve karaların meydana geldiğini biliyorsunuz. Bütün kara parçalarını ve denizleri meydana getiren değişmeler, çöküntüler hep dünyanın soğumasından ileri gelmiştir.

Dünyadaki bir kara parçasının ne zamanki büyük çöküntü ile meydana geldiğini bugün bilginler bilmektedirler.

Meselâ çocuklar siz dördüncü sınıf tarihinde eski milletleri okudunuz. Ana yurddan ayrılan Etiler, Hunlar ve Sümerlerin milâddan dört, beş bin yıl önce yaşadıklarını bilirsiniz. Bu çöküntülerin bir kısmı işte o devirlerde, bir kısmı da tarihten önceki zamanda olmuştur.

Binlerce yıl önce yaşamış bir hayvanın toprak içindeki kemiklerini bulup yanyana getirmişler, o hayvanın tam iskeletini kurmuşlar. Bu çeşit iskeletler müzelerde vardır. Aynı hayvanlar aynı devirlerde yaşadıklarına ve bir daha izlerine rastlanmadığına göre toprağın yaşını aşağı yukarı tahmin etmek kolaylaşır.

Sonra, deniz hayvanlarının bir kısmı kabukludur. Her birinin kendine göre bir biçimi vardır. Bugün de deniz kenarında dolaşanlar kıyıda deniz hayvanlarının kabuklarını bulurlar. Bunlar şeytan minaresi, istiridye kabuğu gibi şeylerdir. Bu kabuklar toprak altında bulunursa o yerin çok önceleri deniz olduğu, sonra bir çöküntü ile denizin buradan çekildiği anlaşılır.

Bütün topraklar Metin'in gördüğü gibi kat kattır. Her kat bir zamanki çöküntüyü belli eder. Bu çöküntülerin ne zaman olduğunu bilginler anlarlar.

Metin, merakla öğretmene sordu:

— Toprağın yaşı daha başka nasıl anlaşılır?

Öğretmen:

— Birde kayalarla toprağın yaşı bilinir. Kayalara dikkat ediniz, çeşit çeşittir. Renkleri değişir. İçlerindeki damarları, billûrları başka başkadır. İşte bunlara bakarak da toprağın yeni veya eski olduğu anlaşılır. Meselâ en yeni yerlerdeki dağların, tepelerin uçları sipsivri durur. Bunları daha rüzgârlar, yağmurlar aşındırmamışlardır. Halbuki eski yerlerin tepeleri sivri değil, küttür, aşınmıştır.

Bilginler kayaların ne kadar sert olduğunu, renklerini, içindeki billûrcukları incelerler, sayarlar, biçimlerine bakarlar ve o kayanın bulunduğu yerin eski zamanlarda mı, yoksa daha yeni zamanlar da mı meydana geldiğini anlarlar.

Şimdi size ben de bir ödev vereceğim: Okul civarındaki küçük taşları toplayarak bir taş koleksiyonu yapınız!

★ ★ ★ ★ ★ ★

BİR KAÇ PROBLEM

★ *Bir bakkal sandığı 530 kuruştan beş sandık yumurta satın aldı. Her sandıkta 100 yumurta vardı. Bakkal bu yumurtaların tanesini $7\frac{3}{4}$ kuruşa sattı. Acaba bakkal bu beş sandık yumurtadan kaç kuruş kazanmış oldu?*

★ *Bir adam günde 125 kuruş harcıyor. Bu adam her gün $37\frac{1}{4}$ kuruş az harcasa acaba bir sene, üç ay, on gün sonra kaç kuruş biriktirmiş olur?*

★ *Bu Roma sayılarını okuyunuz: V, VIII, XIV, XX, XIX, XXVI, LX, II.*

BİR KÜÇÜK MONOLOĞ:

OLMAZ OLMAZ DEME!.

Bir Yılbaşı daha geldi!

Bu dünyamız, her yıl bir yıl daha kocuyor da ihtiyarlamak nedir bilmiyor. Öğretmenimizin dediğine bakılırsa, yaşı milyonları aşmış. Öyle milyonlarca değil ama, bir kaç bin yıl yaşamak istemez miydiniz? Doğrusu ben isterdim. Ama öyle aksırıklı tıksırıklı, ahlı oflu, iniltili miniltili bir ihtiyar olmamak şartiyle. Hep böyle genç, dinç, taze, körpe, sağlam, şen, canlı, hareketli kalmak fena mı? Sağlık içinde hiç ihtiyarlamadan uzun yıllar yaşamak ne güzel şey!.. Bunu içinizde istemeyen varsa elini kaldırsın. Görüyorum ki, hepiniz istiyorsunuz. Çünkü hepiniz akıllı insanlarsınız. Yalnız her şey istemekle olmuyorki. Fakat kim bilir, bir gün insan oğlu bunun da her halde bir çaresini bulacaktır. Ben insan aklına inanıyorum. Hiç ümitsiz değilim. Baksanıza, insanların ortalama ömrü gittikçe uzuyormuş. Eskiden insanlar kendilerine iyi bakmasını bilmediklerinden en çok en çok kırk, kırk beş sene yaşarlarmış. Bugün yetmiş beş yaşındaki Mister Çörçil'e bile genç adam diyorlar. Günün birinde yedi bin beş yüz yaşındaki insanlara delikanlı denmeyeceği ne malûm? Tabiî bu günleri görmiyeceğiz. Ama belki, torunlarımızın, torunlarımızın, torunlamızın torunları böyle bir saadete erişecekler. Ah böyle binlerce ve binlerce yıl sapasağlam yaşayabilmek ne isterdim.

Ne gülüyorsunuz öyle? Bu olmıyacak şey mi? Büyük Babam, bana daima «Olmaz olmaz deme olmaz olmaz» derdi. Bundan beş on yıl önce biri kalksa da şu koskoca dünyamızın etrafını hem de uçarak doksan dört saatte dolaşabileceğimizi söyleseydi, buna kim inanırdı? Yine bundan beş on yıl önce, gökten istenildiği zaman ve istenildiği kadar yağmur yağdırılabildiğine kim ihtimal verirdi? Topraktan altın yapılabileceğini söyleyene kim «Aaa zır deli» demezdi? Topraksız, kökleri su içinde domates, yemiş, çiçek yetiştirilebileceğine kim akıl erdirebilirdi? Halbuki bütün bunlar, günahı öğretmeninin boynuna, hep yapılabiliyormuş. İnsan kafası çok yaman şey vesselâm!

Haaa çocuklar, benim dileğim de böyle büyük şeyler icat eden bir büyük insan olmak. Adımın tarihlere geçmesini pek istiyorum. Ne gülüyorsunuz öyle? Bütün bunları icat edenler de benim gibi, sizin gibi çocuklardı. Aklım fikrim hep böyle Milletime ve insanlığa faydalı olabilecek şeyler bulmakta. İnşaallâh bu yeni yılda böyle büyük bir icat yaparım da hepinizin parmağı ağzında kalır.

HEM ELİŞİ, HEM DE EĞLENCE...

Bir parça kurdelâ ve bir avuç perde halkasıyla bir takım zarif süsler yapabilirsiniz.

Halkaları Kaol'le güzelce parlatır, sonra, resimlerimizde gösterildiği şekilde bunları kurdelâya dizmeğe başlarsınız. Dizme işi bitince resimdeki gibi kolye veya bileziğinizi yaparsınız.

Bunların daha güzel görünmesi için, biraz zahmete katlanmaktan kaçınmıyorsanız, halkaları fisto teyeliyle istediğiniz bir veya bir kaç renk kalın kotonperle ile sararsınız.

Masal

DANANIN PİSBOĞAZLIĞI

Anlatan : HİKÂYECİ TEYZE

Ahırda, annesinin böğrüne sokulmuş küçük dana pencereden gökte ışıl ışıl parlayan ayı görünce pek merak etmiş. Annesini, kafasıyla dürterek, uyandırmış :

— Anne, anne!

— Ne istiyorsun?

— Şu yukarda parlayan toparlak şey de ne?

— Ona Ay derler yavrum. Hadi şimdi uyu artık.

Küçük dana susmuş ama, gözü bir türlü uyku tutmamış. Pisboğaz olduğu için biraz sonra annesini tekrar dürterek :

— Yenir mi bu ay? diye sormuş. Tadı nasıl acaba?

İnek anne uykuya daldığı için cevap vermemiş. Ahırın öbür ucunda uyanık duran yaşlı at :

— Ay mı? Ne diyorsun küçük! diye danaya takılmış. Öyle tatlıdır ki, bir yesen, dilini yutarsın. Yazık ki, çok yüksektedir, ona bugüne kadar kimse erişememiştir.

Küçük dananın büsbütün merakı kabarmış.

— Yeryüzünde de bulunur mu aylardan? diye sormuş.

At, cansıkıntısından, alay etmeğe devam etmiş :

— Var ya. Yalnız her vakit bulunmaz, pahalıdır da... Onun için sen onu yiyemezsin küçüğüm. Hem sen uyu artık; bak nerdeyse sabah olacak.

Küçük, saf dana atın sözünü dinlemiş, uyumuş. Sabaha kadar da rüyasında hep tostoparlak ayı görmüş.

Bir kaç gece sonra bakmış ki, gökte ancak ayın yarısı kalmış... Kendi kendine :

— İşte, açıkgözün biri ne yapıp yapmış, yukarı çıkıp ayın bir parçasını gövdeye indirmiş!..

Bir kaç gün daha geçince gökte ayın dörtte birini görmüş.

— Eyvah!.. demiş. Bu gidişle bana bir şeycik kalmıyacak...

Düşünmüş, taşınmış bir çare bulamamış. Bir akşam, çiftçinin karısı ahırın kapısını iyice kapamağı unutmuş. Her bilmediği şeyi merak eden danacık, annesi görmeden, avluya çıkmış, dolaşmağa başlamış. Her şeyden önce göğe bakmış. Bir de ne görsün?..

Tostoparlak ay yukardan ona gülüp durmuyor mu?

Küçük dana da ona sırıtmış. Ama o aralık gördüğü bir şeye o kadar şaşırmış ki, dilini yutacak gibi olmuş. Avlunun ortasındaki su dolu kovanın içinde küçük bir ay daha duruyormuş!

Küçük dana :

— Anladım, demiş. Bizim çiftçi zengin bir adam olduğu için, bugün akşam yemeğinde bu ayı yiyecek; suyun içine soğutmağa bırakmış besbelli. Doğrusu, bu fırsatı kaçıramam. Annem onlara her gün bu kadar süt veriyor, ben de bunu yesem ne çıkar sanki?.. O çok zengin bir adamdır. Yarın pazara gidip başka bir tane alsın.

Pisboğaz dana, kafasını kovanın içine daldırmış, ama ne kadar uğraşmışsa da, bir türlü ayı yakalıyamamış.

Kendi kendine :

— Balık gibi, suyun içinde kayıyor... demiş. Ama ben ondan kurnazım: suyu dibine kadar içeceğim. Bakalım o zaman yine elimden kaçabilecek mi?

Kovadaki suyu içmiş. Tabiî artık ayı da görememiş. Küçük Dananın buna canı sıkılmış.

— Ne yalancıymış bu at. Ay hiç de tatlı değil, diye söylenmiş. Suyla beraber yuttum da farkına bile varmadım.

Ahıra dönünce inek anneye yaptığını anlatmış. Annesi fena halde meraklanmış:

— Aman, ne saçmalıyor bu çocuk. Hasta mı yoksa?..

Danayı yanına yatırmış, geniş diliyle yalamağa başlamış. Küçük dana pek hasta değilmiş ama, içtiği bir kova su biraz dokunur gibi olmuş. Bereket ki rahatsızlığı çabuk geçmiş.

Dana asıl iyileşip, annesinden, koca atın onunla nasıl alay ettiğini öğrenince üzülmüş, üzüntüden günlerce bir şey yiyememiş. Bu işte kabahatı olmayan aya da kızmış, bir daha başını kaldırıp ona bir defacık olsun bakmamış.

Hikâye

BİR GEMİ KAZASI

Sisli bir Aralık sabahı bir gemi Malta adasına doğru yola çıktı. Geminin güverte yolcuları arasında temiz giyinmiş 14 - 15 yaşlarında Mario adında bir çocuk vardı. Bu çok sakin ve sessiz bir çocuktu. Bütün gün anadireğin altında oturup mavi denizi, martıların uçuşmalarını ve uzaktaki adaların sisler arkasından görünüşlerini seyretmişti.

Gemi, Napoli'yi terkettikten bir gün sonra tayfalardan biri elinden tuttuğu küçük bir kızı onun yanına getirerek:

— İşte sana Maltaya kadar bir arkadaş, beraber oynarsınız, dedi.

Çocuklar uzun zaman birbirlerine bakmadılar. İlk olarak Mario söze başladı:

— Nereye gidiyorsunuz?

— Maltaya.

— Adınız?

— Guillietta Fagion.

Bu sırada yanlarından geçen bir gemi subayı onlara:

— Çocuklar gemi sallanıyor korkmuyor musunuz? Birazdan fırtına çıkacak. Haydi içeri! diye bağırdı.

Hakikaten biraz sonra beklenen fırtına çıktı, koca gemi dalgalara uyarak inip çıkmağa başladı. Çocukların ikisi de korkmuyor, hattâ geminin sallanmasından zevk duyuyorlar, dalgaların güverteyi süpürüşünü helecanla seyrediyorlardı.

Mario ile hemen aynı yaşta olan kızın, koyu altın renkli saçları sevimli bir yüzü vardı. Gemi sallandıkça Mario'ya doğru eğiliyor, gülüyordu. Fakat Mario hiç gülmüyor, hep düşünceli duruyordu.

Çocuklar, bütün gün yuvarlanan halatların üzerinde oturdular, hattâ öğle yemeklerini bile orada yediler. Guillietta durmadan çene çalıyor, şaka ediyor, fakat Mario hep ciddî duruyor ve pek az konuşuyordu.

Akşam üstü tayfalar yelkenleri tutturmak için halatları aldıkları için çocuklar yerlerini bırakmak zorunda kaldılar.

İki arkadaş kamaralarına giderlerken dalgalar birden Mario'yu demir direğin yanına sürükledi. Zavallı çocuk yere düştü. Alnı bir demire çarptı. Akan kanlar yanaklarından aşağı süzüldü.

Guillietta bir çığlık koparark onun yanına koştu. Başından çözdüğü kırmızı kurdelâyı Mario'nun alnına bağladım. Mario kendine gelip te gözlerini açınca, kendisine bakan kızı gördü, ona

teşekkür etti. İkisi de ayağa kalkıp yatmak için kamaralarına gittiler. Fakat uyumak imkânsızdı. Çünkü gemi iyice sallanıyordu. Makine dairesine giden kapı dalgaların hücumuna dayanamayıp kırıldı, ocak su içinde kaldı. Zavallı ateşçiler azgın denizin kaynayan dalgaları arasında can verdiler.

Bu sırada uğuldayan rüzgârın sesi arasında Kaptanın haykırışı duyuldu:

— Tulumba başına!

Gemideki tayfalar hemen tulumbaların yanına koştular, yorulana kadar çalıştılar, fakat bu da fayda vermedi. Çünkü bir dalga gemiyi denizin ortasındaki bir kayanın üzerine fırlattı. Delinen gemiye sular dolmağa başladı.

Yolcular, kaptana gidip bunun bir çaresine bakmasını söylediler. Kaptan onlara artık kurtuluş çaresi olmadığını anlattı.

Kaptanın emri üzerine iki tayfa bir sandalı denize indirdiler. Ama tam kürekleri bağlamak için sandala binmişlerdi ki, koca bir dalga sandalı batırdı ve iki tayfa dalgalarla denize sürüklendiler. Yolcular onları bu korkunç dalgaların arasında ancak bir iki dakika görebildiler, az sonra ikisi de derinliklere gömüldüler. Artık herkes ölümün yaklaştığına, bu doymayan ağzın denizin kendilerine mezar olacağına inanıyordu. Anneler son defa evlâtlarına sarılıyorlar, dostlar arkadaşları ile vedalaşıyorlardı. İki çocuk da her şeyden habersiz arka direğin yanında duruyordu.

Kaptan birden:

— Çocukları ve kadınları salapuryalara bindirin! diye bağırdı.

Emir hemen yerine getirildi, tayfalar güvertede duran kadın ve çocukları kayığa taşıdılar.

Mario ile Guillietta korku içinde bir köşede bekliyorlardı. Bir ara kaptan onları gördü. Tayfalara:

— Şu iki çocuğu da alınız, diye bağırdı.

Tayfalar kayıkta ancak hafif bir çocuk için yer olduğunu söylediler. Guillietta «hafif» sözünü duyunca, irkildi, çünkü o Mario'dan daha cüsseli idi. Fakat Mario onun soluk çehresine bakarak:

— Siz benden daha hafifsiniz, hem sizin anneniz ve babanız var. Onlar sizi beklerler, benim bekleyecek kimsem yok. Haydi sen git, beni düşünme, dedi.

Küçük kız:

— Hayır sen bin, ben burada kalayım, dedi.

Mario acı bir sesle:

— Hayır, hayır, sen bin, kardeşim, dedi.

İki tayfa Guillietta'yı alıp denize indirdiler.

Gillietta kayığa çıkınca, ilk işi Marioya bakmak oldu, gözleri yaşararak ona:

— Hoşça kal Mario, diye bağırdı.

Mario bordoya dayanmış Guilietta'ya el sallıyordu.

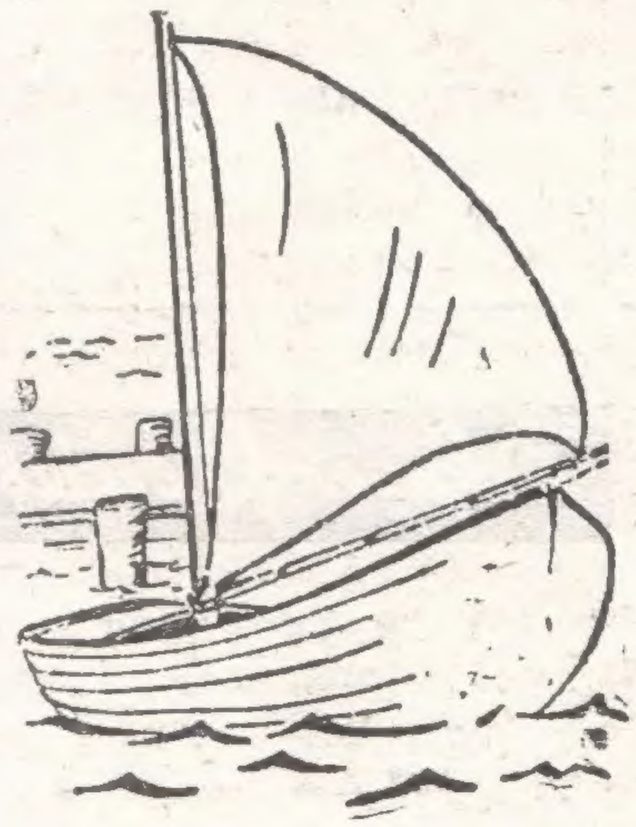

DOĞAN KARDEŞ
Bulmaca Kuponu: 118

KİM BULACAK?

Bu Türkiye haritasında (7) tane yanlış vardır. Bulun bakalım!

DİKKAT!

Bu sayfadaki bulmacayı çözenler arasında kura çekilerek, birinciye bir dolma kalem, ikinciye bir resim albümü, üçüncüye altı aylık abone, dördüncüden ellinciye kadar bir okul defteri hediye edilecektir. Cevaplar Ocak ayının 30-una kadar (Doğan Kardeş P. K. 2217 Beyoğlu) adresine gönderilmiş olmalıdır.

HEDİYE KAZANANLAR

111-inci sayıdaki bulmacayı çözenler arasında kur'a çekilerek aşağıda adları yazılı kardeşler şu hediyeleri kazandılar:

1 — Sevgi Barıman (İstanbul), Bir dolma kalem,
2 — Selçuk Künter (Ankara), Bir resim albümü,
3 — Mustafa Bertaş (İzmir), Bir yıllık Doğan Kardeş abonesi.

BİRER OKUL DEFTERİ KAZANANLAR:

Kenan Şahin (Aydın), Ayhan Aslıhan (İstanbul), Selçuk Balaban (Manisa), Şeref Salgınman (Gölcük), Gökhan Uğurtaz (Ankara), Sezer Över (Fatih), Salâhattin Oğuzata (Erzurum), Haksever Faks (Mersin), Abdullah Tokgöz (Kadıköy), Muhittin Kaya (Eskişehir), Osman Çıkıllı (Eskişehir), Hüseyin Sarayoğlu (Ankara), Yavuz Öğüt (Samsun), Tuncer Sankâhya (Nazilli), Özcan Özmumcu (Balıkesir), Öncel Saygın (İstanbul), Danyel Navaro (İstanbul), Yonca Moran (Ankara), Necip Morcöl (Erzurum), Ö. Saydam (İzmir), Sabahat Erdenizli (İstanbul).

BİRER KURŞUN KALEM KAZANANLAR:

Vehbi Gül (Samsun), Doğan Gürvardar (Beyoğlu), Tolga Günal (Mudanya), Sevgi Kandiyeli (İstanbul), Mustafa Değerbilir (İstanbul), Ender Kaya (İstanbul), Fatma Turhan (Birecik), Nedim Mori (İstanbul), Fevzi Traş (Uşak), Olga Seber (İstanbul), Ahmet Harmandalı (Söke), Ayşen Ongan (İstanbul, Pilâtin Tap (Adana).

★

Sen de para biriktir

100.000 lira

değerinde 3 Ev ve çeşitli para ikramiyeleri İkramiyeli Aile Cüzdanı sahipleri içindir.

★

YAPI ve KREDİ BANKASI

★

Tahsil ve Çehiz sigortaları ne kadar küçük yaşta başlarsa o kadar kârlıdır.

★

DOĞAN SİGORTA

Doğan Kardeş

HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Sayı: 118 — Cilt: 4
30 Aralık 1948
Fiatı 15 Kuruş

Her hafta perşembe günleri çıkar ★ Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden: Vedat Nedim Tör ★ Sekreter: Şükrü Enis Regü ★ İdare Merkezi: Beyoğlu, İstiklâl Cad., 320 — 24 Yeni Han. İkinci kat ★ Mektup adresi: Posta Kutusu: 2217 Beyoğlu ★ Telefon 42933 ★ Abone şartları: Yıllık (52 sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 sayı) 200 kuruş ★ Abone her sayıdan başlıyabilir ★ Adres değiştirmek istiyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Gelen yazılar basılsın basılmasın sahibine geri verilmez ★ Basıldığı yer: Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi İstanbul.

AV PEŞİNDE

Doğan Kardeş'in Romanı : 10

Çeviren : Nihal Yalaza TALUY

Zaten çok geçmeden durum aydınlandı. Çalılıklar arasından, elinde karabinasıyla fırlayan bir Viyandot, ıslığı kimin çaldığını belli etti.

Karabinasını Vil'e doğru çevirince çocuk bir sıçrayışta ağacın arkasına saklandı. O da tüfeğine sarıldı. Ne olursa olsun, kendini savunmağa karar vermişti. Ama tam arkasından duyduğu ikinci bir ıslık üzerine başını çevirince, elinde okuyla başka bir Viyandot gördü. Artık iki düşman arasında kendini koruyamazdı. Kırmızıderililerin ona doğru yürüdüğünü görünce ümitsizlikle karabinasını indirdi, ağacın arkasından çıktı. Ötekiler de gözlerini Vil'den ayırmamakla beraber, silâhlarını indirdiler.

Vil, nedense, oklu Viyandotu, Cek'in güreştiği Arovaka'nın babası Hua-ava-oma sanmıştı.

— Cek'e karşı oldukça iyi davranan bu adam, belki bana da bir şey yapmaz... diye düşündü. Cesaretle :

— Sen Hua-ava-oma mısın? diye sordu.

Oklu Viyandot cevap vermeden, Vil'in tüfeğini aldı. Vil sorusunu tekrarladı. Kırmızıderili «Hayır» mânasında başını sallıyarak anlaşılmaz bir şey mırıldandı. Biraz ötede asık çehreyle duran öteki Viyandot, eliyle onu takip etmesini işaret etti.

Bir kaç dakika sonra onlar da kampa vardılar.

XIV

TEHLİKELİ DURUM

Vil Bürton'un kampa gelmesi üzerine Corc'u sorguya çeken Kırmızıderili onu bırakarak Vil'e doğru yürüdü. Vil, kardeşine :

— Nasıl düştün ellerine? diye seslendi.

Küçük, boğuk bir sesle :

— Biri arkamdan yetişti yakaladı ...diye mırıldandı. Ya seni nasıl ele geçirdiler ağabey?

Vil'in yüzü hiddetinden sapsarıydı.

— Beni de hiç ummadığım bir anda avladılar. Kurnaz, akıllı millettir bunlar.

Biraz durduktan sonra :

— Islığıma cevap veren sen miydin? diye sordu.

— Hayır ağabey.

İkisi de sustu. Kırmızıderililer kardeşlerin aralarında konuşmalarına engel olmamışlardı. Hattâ, ne konuştuklarını dinlemiyorlardı bile. Ateşin etrafında çömelerek, hararetli hararetli konuşuyorlar, arada bir, beyaz yüzlü esirlerin tarafına öfkeli öfkeli bakıyorlardı.

O aralık Corc :

— Bakarsın, birazdan Cek'i de getirirler... dedi. Belki onu da yakalamışlardır.

— Olabilir. Ama, inşallah o, bizden talihlidir. Zaten, biricik kurtulma ümidimiz o...

— Bize ne yapacaklar acaba ağabey?

Vil omuzlarını kaldırdı.

— Ne bileyim ben... Canımıza kıymasınlar da...

— Serbest bırakırlarsa, tüfeklerimizi geri verirler mi acaba?

— Çocuk musun Corc!.. Biz canımızı kurtarmağa bakalım; tüfeklerimiz nasıl olsa onların elinde kalacak.

★ ★ ★ ★ ★ ★

Corc, Cek'in şimdiye kadar kampa gelmeyişini iyiye yordu. Yavaşça :

— Ah, babamıza haber verebilse!.. diye içini çekti.

Vil başını salladı.

— Boş yere ümide kapılmayalım. Kırmızıderililerin ne kadar süratle yer değiştirdiklerini biliyorsun. Bana kalırsa, bizi, Tanrıdan sonra ancak Hua-ava-oma kurtarabilir.

— Niçin?

— İçimde öyle bir duygu var: Bir kere reistir. Sonra Cek'e tüfeğini geri vermişti. Ama Cek onun oğlunu güreşte yendiği için vermişti.

— İyi ya. Cek'in hatırı için belki bize de fazla eziyet etmezler.

Vil sustu. Ateşin yanında hararetle konuşmağa devam eden Kırmızıderilileri dikkatli bir bakışla süzdü.

— Acaba, şu Hua-ava-oma aralarında mı dersin? Ben; beni buraya getiren tüfeksiz Viyandotu, Hua-ava-oma sanmıştım. Ama adam ingilizce bilmiyor...

Corc, birdenbire, sözünü keserek :

— Ağabey, dedi. Hani benimle ingilizce konuşan dam nerde? Belki de...

Corc az kaldı bir çığlık koparacaktı: ağabeysi, belirsizce, ayağına bastı. Sonra dudaklarını kıpırdatmadan:

— Adam ağacımızın arkasında gizlenmiş duruyor... dedi. Konuştuklarımızın hepsini dinledi...

Gerçekten, Viyandot, kollarını göğsünde kavuşturmuş, hemen hemen arkalarında duruyordu. Tam o aralık ötekiler de konuşmalarını bitirdiler, nefret dolu bakışlarını yeniden iki çocuğa diktiler.

İngilizce bilen viyandot, ağacın arkasından çıkıp karşılarına dikildi. Vil'e :

— Cek nerede? diye sordu.

Bu soru, iki kardeşin ne konuştuklarını bildiğini açıkça gösteriyordu.

— Ondan yukarda, tepede, ayrıldığım için, şimdi nerede olduğunu bilmiyorum.

— Ne tarafa gitti?

Vil durakladı. Arkadaşını ele vererek yaklatmak istemiyordu. Öte yandan, yanlış bilgi verir ve sonradan yalanı ortaya çıkarsa, korkunç şekilde cezalandırılacağını da biliyordu.

Corc ağabeysinin yardımına yetişti. Mendiliyle hızla burnunu silerken, belli etmeden :

— Cek'in ne tarafa gittiğini bana söylerken Viyandot duymuş olmalı... Sakın yakalanma ağabey! diye fısıldadı.

Vil de, cenkçinin ona bir tuzak kurmak istediğini anlamıştı.

— Buradan şöyle yarım saatlik mesafede bir tepecik var; dedi. Üçümüz oradaydık.

Vil, parmağıyla geldiği yeri göstererek, devam etti :

— Kardeşim dosdoğru kampa indi, ben bu taraftan geldim; Cek ise, ormanın içinden yürüdü.

Vil doğruyu söylüyordu. Çocukların önceki konuşmasını dinleyen Kırmızıderili de bunu anlamıştı. Yalnız, bu doğruluğun bir çeşit kurnazlık olduğunun farkına varamamıştı...

— Devam edecek —

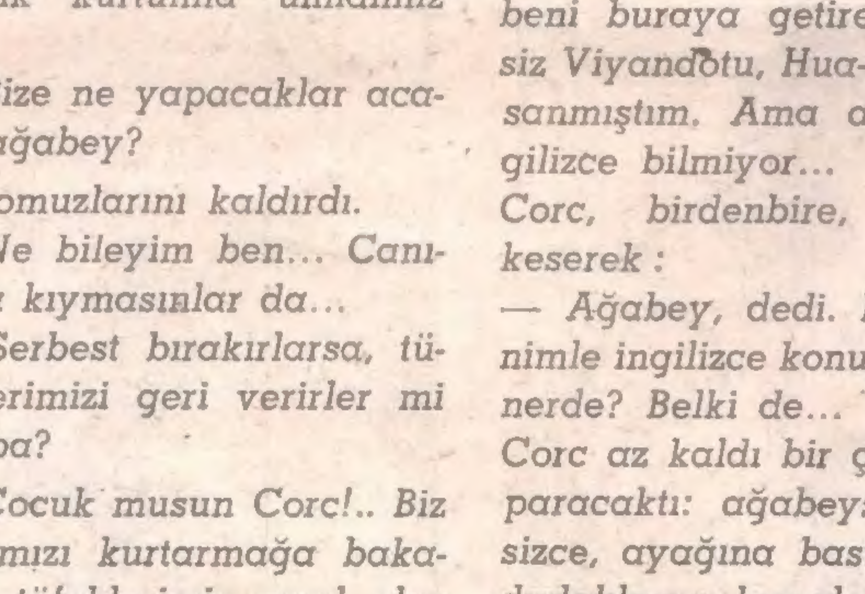

— Olur şey değil! Ben bir tavşana nişan almıştım!

KARA KEDİ ÇETESİ

Düşünen ve Resimleyen:
SELMA EMİROĞLU

Doğan Kardeş

Karakedi — Çabuk çocuklar, şu ağaca tırmanalım, peşimden gelin!

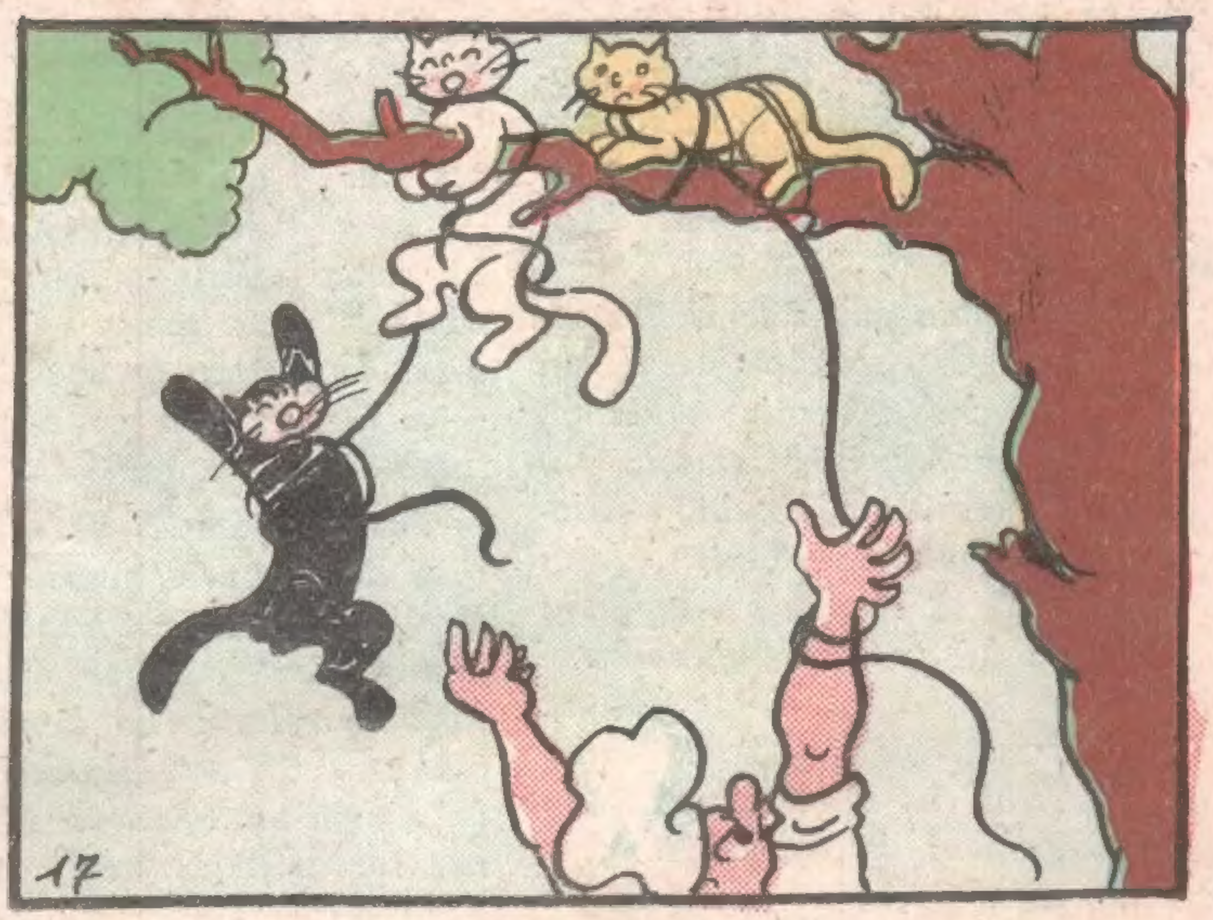

Ahçıbaşı — Amanın bu kediler ağaca çıktı, şimdi kolum kopacak!

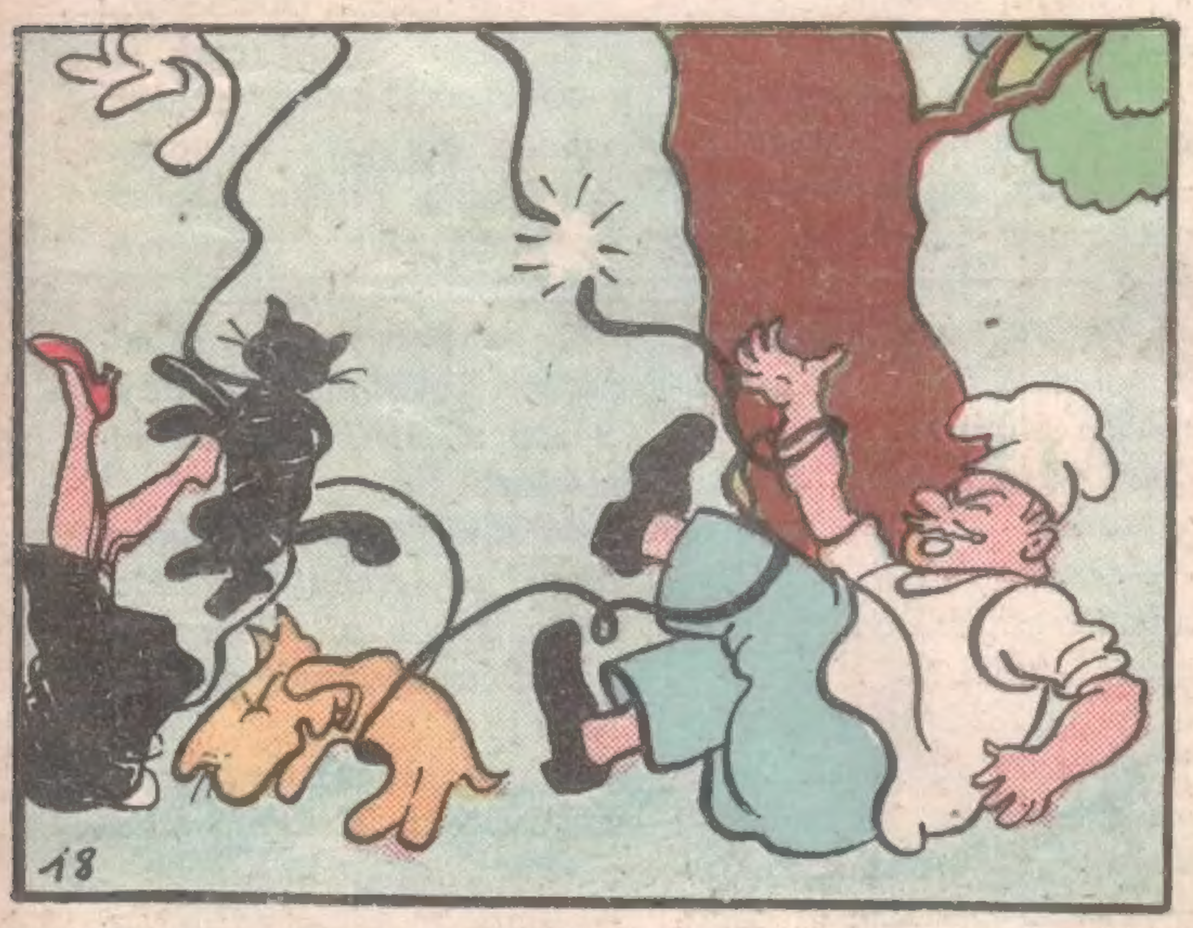

Karakedi — Yetişin boğuluyorum...
Ahçıbaşı — Hop! İşte nihayet ip koptu..

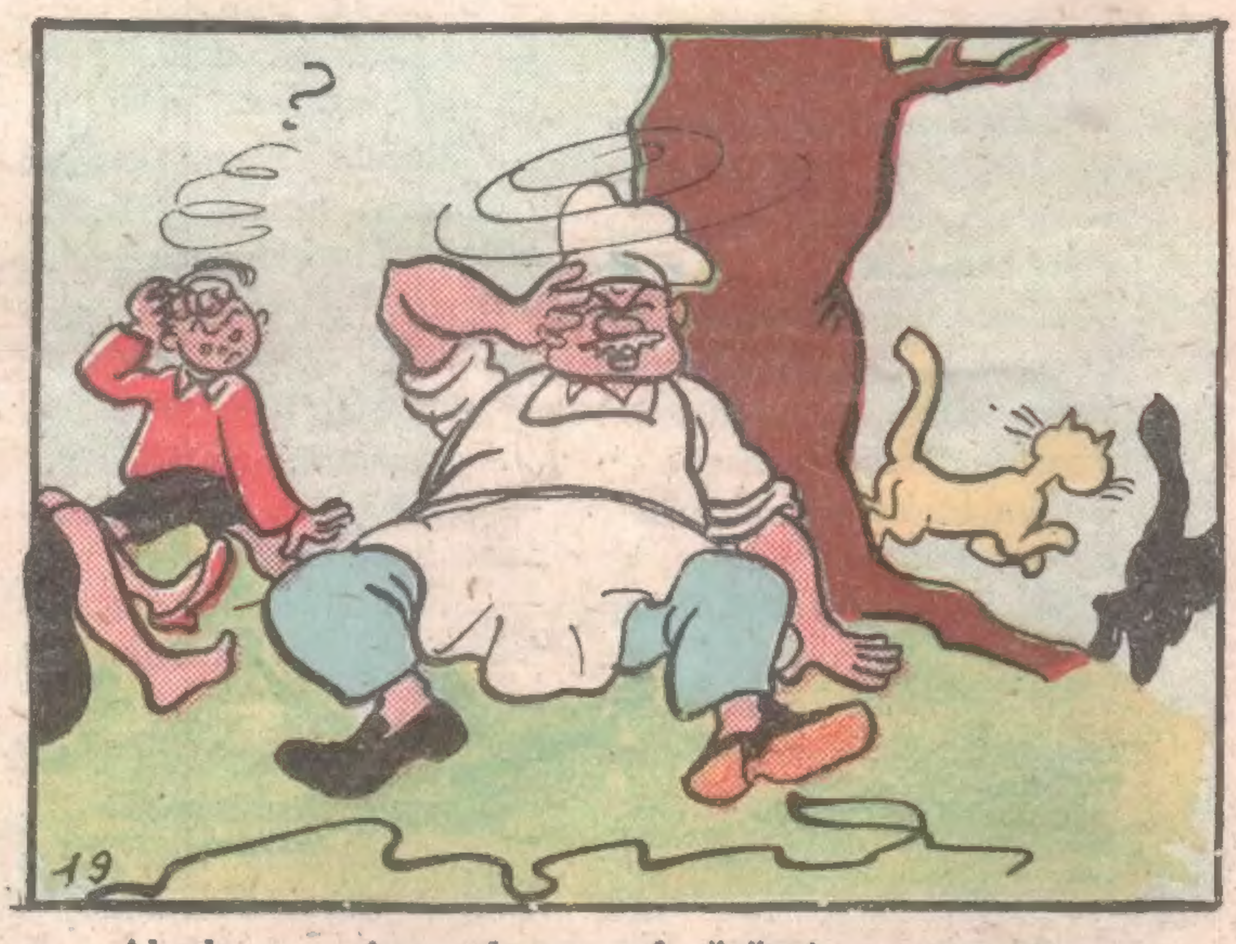

Ahçıbaşı — Aman başım, of gözüm!
Altan — Hâlâ kendime gelemedim vallahi!..

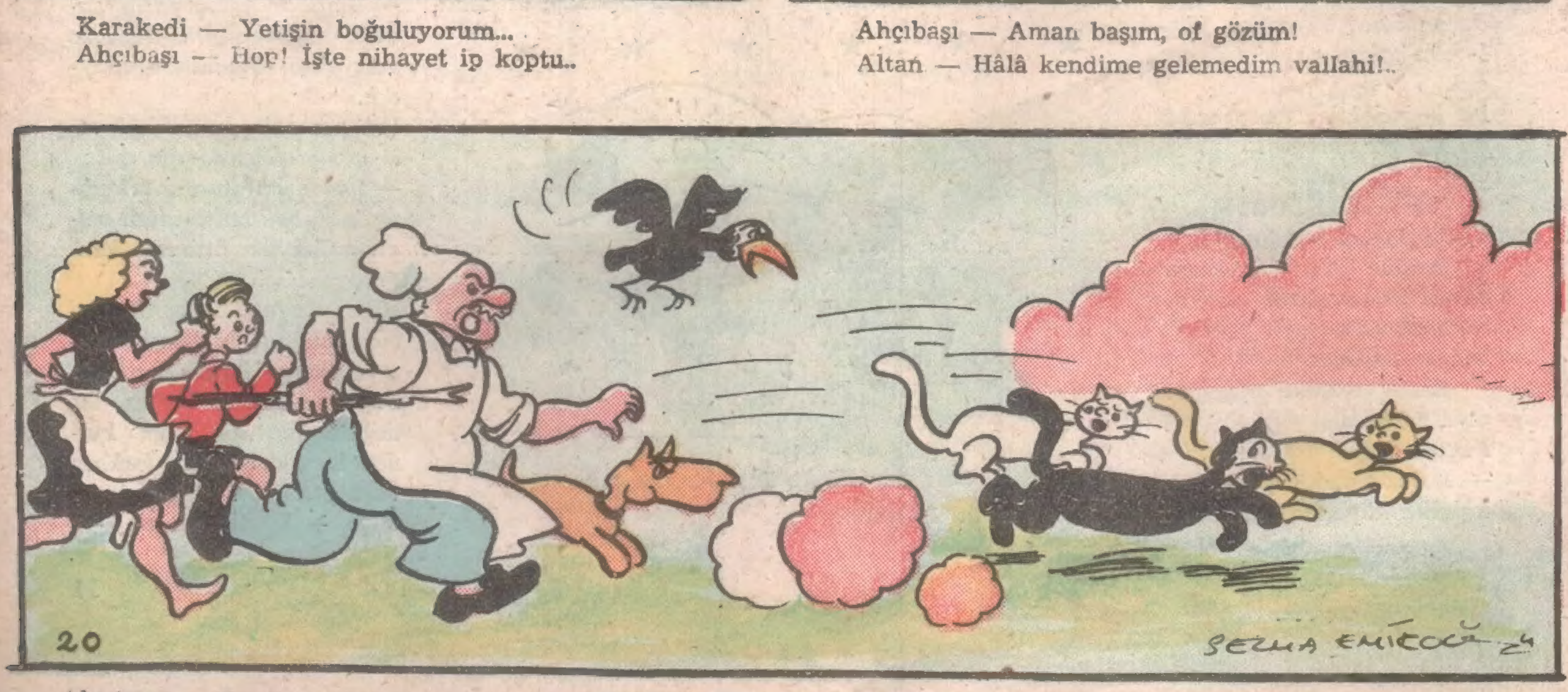

Ahçıbaşı — Hepsine sebep bu edepsiz kediler, tutun

Karakedi — Haydi çocuklar... Bize yine kaçmak